

26/1

Varm tacksamhet för snålt besked

Mörkläggningen kring den svenska utrikespolitiken har — med tanke på att vi dock lever i en demokrati — drivits ganska nära fulländningen. Den framträder på skilda sätt. Förhandlingar äger i stor utsträckning rum i hemlighet — såsom senast i Karlstad — och de kommunicéer som småningom utsänds är intetsägande. De upplysningar som förmedlas till utrikesnämnd och partigrupper förenas med tysthetslöften, och efter allt att döma doseras dessa upplysningar på ett för stats- och partiledningar förmånligt sätt. I sina s. k. informationsmöten med pressen söker utrikesledningen svepa sekretessens slöja även kring de

mest triviala och välkända fakta; stundom är det därför snarare fråga om nedtystning än om upplysning. Inom riksdagen vidtas åtgärder för att den fiktiva enigheten inte skall avslöjas som fiktiv; inläggen, som inte har något med debatt att skaffa, rör sig mellan de rena plattheterna och de inkrånglade formuleringar vilka vill antyda att vederbörande har en egen ståndpunkt utan att klarlägga vilken denna ståndpunkt är.

Dessa metoder kan i viss mån förklara en rad tidningars glädje över kommunikén från Köpenhamn. Man är van att inte få något besked och är därför tacksam för det allra minsta. Starkt är det likväl då Morgon-Tidningen förklarar att här föreligger "den kanske mest frispråkiga kommuniké som någonsin utsänts från överläggningar av denna art". Att ens denna tidning orkar vara så servil; blir inte både regeringen och läsarna oroade över denna skugglika följsamhet? Stockholms-Tidningen är nästan lika lycklig: "det finns inga dunkla punkter" i kommunikén; "man har noga bemödat sig om att undvika formuleringar som kunde inbjuda till skiljaktiga tolkningar" — ja, det sista är så tillvida rätt som dunkelheten gör tolkningar nästan omöjliga. "Ordalydelserna utgör en sammanfattning av den enighet som allenast uppnåtts om problemets fixering", skriver Svenska Dagbladet. Att meddela att man skulle kunna bli enig om man inte vore oenig — denna kärnpunkt i kommunikén är alltså en fixering av problemet, en sammanfattning av enigheten! Det enda sakligt upplysande i kommunikén är meddelandet i fråga om anskaffning av materiel utifrån — och tvisterna kring denna fråga är sedan veckor kända genom pressen.

Då man börjar prisa mörkläggningen såsom klarläggande, nedtystningen såsom upplysning och de likriktade fraserna som fri och öppen debatt belyser man i själva verket hur svagt och bristfälligt vår demokrati verkar på ett väsentligt område. Pressen gör sig därmed till medskyldig i strävandet att få avgörandet i centrala frågor förlagt bakom lyckta dörrar. Den tjänar de politiska ledarna, inte folket.

det
tat
tyd
var
par
pos
trol
kor
All:
mäs
ett
den
dig
tur
inte
fråg
tati
gift
egn
pre
öns
me
att
här
der
tivr
stor